

«Макулдашылды»
ООБ.башчысы
Малабекова Ч.С

«Бекитемин»
Байдылда Маленов Орто
мектебинин мудуру
Сманалиева Ж.С

Байдылда Маленов атындагы орто мектеби

Окуу кабинети жөнүндө жобо

Жалпы жобо

Бул жобо класс кабинеттердин ишин Кыргыз Республикасынын "Билим берүү жөнүндөгү" Мыйзамына, санитардык-эпидемиологиялык эрежелерге жана "Билим берүү мекемелериндеги окуу шарттарына карата гигиеналык талаптарга" ылайык түзүлгөн.

Класс кабинет - бул көргөзмө куралдары, окуу жабдуулары, эмеректер жана техникалык окуу куралдары менен жабдылган мектептин классы, анда окуучулар менен окуу, факультативдик жана класстан тышкаркы иштер жана предмет боюнча усулдук иштер жүргүзүлөт.

Окуу кабинетинин башчысы директордун буйругу менен дайындалат жана бошотулат.

1. Класска коюлган жана окуу-методикалык камсыздоосуна жалпы талаптар

- 1.1. Кабинет жетекчисин жана лаборантты дайындоо жөнүндө буйрук жана алардын функционалдык милдеттеринин болушу.
- 1.2. Кабинеттин паспорту, функционалдык максаты, жабдуулары, шаймандары, техникалык каражаттары, көрсөтмө куралдары, окуу куралдары, дидактикалык материалдар ж.б. көрсөтүлгөн болушу.
- 1.3. Кабинетте иштеп жатканда коопсуздук эрежелеринин болушу.
- 1.4. Окуучулардын классты колдонуу эрежелеринин болушу.
- 1.5. Окуу жылына жана келечекке класстын иш планынын болушу.
- 1.6. Класстагы коопсуздук чараларын жана санитардык-гигиеналык стандарттарды сактоо.
- 1.7. Классты жасалгалоодо эстетикалык талаптардын сакталышы:
 - мейкиндикти уюштуруунун оптималдуу максатка ылайыктуулугу (мугалимдердин орду ,);
 - туруктуу жана алмаштырылуучу билим берүүчү маалымат стенддеринин, фотоматериалдардын, окуу китептеринин материалдарынын ж.б. болушу (окуу бөлмөсүнүн иш планына ылайык);
- 1.8. Окуу бөлмөсүн окуу жабдуулары, окуу-методикалык комплекси, мектептин билим берүү программасын аткаруу үчүн зарыл болгон окуу куралдарынын комплекси менен толуктоо.
- 1.9. Кабинеттин профили боюнча окуу-методикалык комплексинин жана окуу-методикалык комплексинин билим берүү стандартынын жана билим берүү программасынын талаптарына шайкештиги.
- 1.10. Окутуунун сапатын жана окуу процессин диагностикалоо үчүн типтүү тапшырмалар, тесттер, дилбаяндар жана башка материалдар үчүн дидактикалык материалдардын топтомунун болушу (кабинеттин профилине ылайык).
- 1.11. Кабинеттин ишинин алкагында өзгөрүлмө программа, кошумча билим берүү программасы менен камсыз кылуу үчүн окуу куралдары менен камсыз кылуу.

2. Окуучулардын класстын базасында билим берүүгө даярдануу талаптарын ийгиликтүү аткарышы үчүн шарттарды түзүү

- 2.1. Мектептин билим берүү программасына ылайык окуу куралдары, дидактикалык материалдар, таратылуучу материалдар менен камсыз кылуу.
- 2.2. Окуучуларга минималдуу талап кылынган билим берүү мазмунун жана милдеттүү даярдык деңгээлине коюлган талаптарды көрсөтүү.

- 2.3. Окуучуларга билим берүү стандартынын талаптарын канааттандыруу үчүн өлчөө каражаттарынын үлгүлөрүн көрсөтүү.
- 2.4. Окуучуларга типтүү тапшырмалар топтому, тест, эссе ж.б.у.с. билим берүү стандартынын негизги жана жогорку деңгээлдеринин талаптарынын аткарылышын диагностикалоо.
- 2.5. Сабакта колдонуучу дидактикалык материалдар: типтүү каталарды талдоо, интеллектуалдык марафондун, олимпиадалардын, конкурстардын жыйынтыктары, окуучулардын чыгармачыл тапшырмаларды аткаруусу ж.б.
- 2.6. Окуу бөлмөсү үчүн керектелүүчү плакат материалдары : окуучуларга билим берүү иш-аракеттерин долбоорлоо боюнча, социалдык көндүмдөрдү өркүндөтүү программасын ишке ашыруу боюнча, үй тапшырмаларын уюштуруу жана жүзөгө ашыруу боюнча, окуу-таанып-билүү иш-аракеттеринин ар кандай формаларына даярдануу боюнча сунуштар (семинар, лабораториялык иш, тесирлөө, маектешүү, экзамен ж.б.).
- 2.7. Милдеттүү программа, факультативдик сабактар, кошумча билим берүү программасы, артта калган окуучулар, окуу үлгүлөрү, бөлмөлөрүнүн иштөө убактысы.
- 2.8. Жеке окуу пландарынын, кеңсенин профилине ылайык алардын аткарылышынын натыйжалары жана анализдери .

3. Класстарга коюлган санитардык-гигиеналык талаптар

- 3.1. Мугалимдин столун жана окуучулардын парталарын кабинетке жайгаштыруу. Кадимки тик бурчтуу конфигурациядагы класстарда столдор эки катарга жайгаштырылып, жумушчу орундардын талап кылынган жарыктандыруусу, жуптардын (столдун) катарларынын жана дубалдардын ортосундагы боштуктар сакталат. Бул учурда аралыкты сактоо керек:
 - сырткы дубалдан биринчи катардагы партага (столго) чейин - 0,5 м кем эмес;
 - ички дубалдан үчүнчү катарга чейин - 0,5 м;
 - арткы дубалдан акыркы парталарга (столдорго) чейин - 0,65 м;
 - доскадан биринчи парталарга (столдорго) чейин - 2 м;
 - доскадан акыркы мектеп партасына чейин (стол) - 8 м ашык эмес;
 - катар аралыгында - болжол менен 6 м.

Ар бир класста, өсүү топторунун санына ылайык, жок дегенде үч башка топтун (номердин) эмеректерин коюу керек.

Гигиеналык талаптарга ылайык, каалаган катардагы биринчи жана экинчи партадагы класстардагы жумуш орундары көрүсү начар окуучуларга берилиши керек. Көзү начарлаган окуучулар терезенин жанында биринчи катардагы партада отурушу керек.

Окуу жылынын ичинде кеминде бир жолу, 1 жана 2-катарларда отурган окуучулар парта номеринин бийиктиги боюнча корреспонденциясын бузбастан алмашышат.

6 жаштагы окуучулар үчүн класстарды жабдууда, мектепке чейинки эмеректерди колдонуу сунушталат.

Тактанын бети жалпак, кемчиликсиз жана томпок болбошу керек, бүткүл аймакка тегиз боёлушу керек. Каптаманын түсү кочкул жашыл, кочкул күрөң, кара түстө болушу мүмкүн. Ачык сары бор менен кочкул-жашыл тактага жазылган текстти окуп, көчүрүп алууда визуалдык функциялардын абалы жакшырат. Полдон тактага (доскага) чейинки аралык: башталгыч класстар үчүн 75-80 см деңгээлде, 5-11-класстын окуучулары үчүн - 80-90 см керек.

3.2. Класстарды жарыктандыруу.

Класстардын , лабораториялардын, мастерскойлордун жана башка негизги жайлардын табигый жарыктандыруусу терезеден эң алыс жердеги табигый жарык коэффициенти 1,75 - 2,0% га жеткенде жетиштүү деп эсептелет.

Класстардагы жарыктын негизги агымы окуучулардын сол тарабында гана камсыздалышы керек. Машыгуу маалында жаркыраган жарык көздү сокур кылбашы керек, андыктан такта(доска) жайгашкан дубалдын жарык тешикчелерине жол берилбейт. Класстардын дубалдарына плакаттарды, стенддерди жана башкаларды туш келди илип коюу

беттердин жарык чагылышын кескин төмөндөтөт, ошондуктан бардык колдонмолорду доскага карама-каршы дубалга илип коюу керек, ошондуктан объектилердин үстүңкү чети 1,75 см жогору эмес абалда илиниши керек. Шкафтар жана башка шаймандар бөлмөнүн арткы дубалына орнотулушу керек.

Биология кабинеттеринде терезелердин оптималдуу багыты түштүккө багытталат.

Класстардын жарык тешиктери дубалдардын жана эмеректердин түсү менен айкалышкан ачык түстөгү кездемеден жасалган парда менен жабылган. Колдонулбай жаткан учурда, парданы терезелердин ортосундагы дубалдарга коюлушу керек.

Жасалма жарык берүү табигый жарык сыяктуу маанилүү. Сабактардын башталышында саат 8де алгачкы эки сабакта жумуш ордун табигый жарык менен жарыктандыруу жетишсиз. Буга байланыштуу, алгачкы эки сабак үчүн жасалма жарыктандырууну күйгүзүү керек.

Күндүзгү жарыкты жана класстардын бирдей жарыктандырылышын максималдуу пайдалануу үчүн төмөнкүлөр сунушталат:

- терезе айнектеринин үстүнө боёп салбаңыз;
- гүлдөрдү терезенин текчелерине койбоңуз - аларды бийиктиги 65-70 см болгон көчмө гүл кутучаларына же терезе дубалдарына илинген идиштерге салуу керек;
- терезе айнектерин жылына 2 жолу жууп, тазалоо (күзүндө жана жазында) иши жүргүзүлүшү керек.

4. Класс-кабинеттерди жасалгалоо (оңдоп, түзөө).

Класстарды жасалгалоо үчүн, чагылтуу коэффициенттери менен жалтырабаган беттерди пайда кылган материалдарды жана боёкторду колдонушат:

- потолок үчүн - 0,7-0,8;
- дубалдар үчүн - 0,5-0,6;
- пол үчүн - 0,3-0,5;

Төмөнкү боёк түстөрүн колдонуу керек:

- класстардын дубалдары үчүн - сары, ачык кызгылт, кызгылт, жашыл, көк түстөр;
- эмеректер үчүн (парта, стол, шкаф) - табигый жыгач түстө же ачык жашыл түстө;
- тактайлар үчүн - кочкул жашыл, кара күрөң;
- эшик, терезе алкактары үчүн - ак түс;

Аудиовизуалдык каражаттар аркылуу берилген билим берүү маалыматтарынын көлөмү.

Окуу жайларында аудиовизуалдык техникалык окуу куралдарын (АВ ТСО) колдонууда, аларды окуу процессинде үзгүлтүксүз колдонуунун узактыгы таблицага ылайык белгиленет.

Сабакта ар кандай техникалык окуу куралдарын үзгүлтүксүз колдонуунун узактыгы

Класстар	Диафильмдерди, транспаранттарды көрүүнүн узактыгы (мин.)	Фильмдерди, видеолорду көрүү узактыгы (мин.)	Билим берүү телекөрсөтүүлөрүн көрүү узактыгы (мин.)	Аудиону ойнотуу (мин.)
1-2	7 – 15	15 – 20	15	15
3-4	15 – 20	15 – 20	20	20
5-7	20 – 25	20 – 25	20 – 25	чейин
8-11	-	25 – 30	25 – 30	

5. Абанын жылуулук режими.

Класстардагы туура иштеген фрамугалардын жана желдеткичтердин аянты полдун аянтынын кеминде 1 \ 50 бөлүгүн түзүшү керек. Айнек жана желдеткичтер жылдын каалаган убагында иштеши керек.

Тыныгуу убагында окуу бөлмөлөрү желдетилип турат. Вентиляциянын узактыгы абайрайынын шарттары менен аныкталат жана желдетүү аркылуу сабактар башталганга чейин жүргүзүлөт.

Сырттагы абанын температурасы + 10 ° С жогору болгондо, желдеткичтер менен сабактарды өткөрүү максатка ылайыктуу.

Климаттык шарттарга жараша класстардагы, лабораториялардагы абанын температурасы:

Сырткы абанын температурасына жараша класстарды аягына чейин желдетүү узактыгы

Тышкы температура	Кичине тыныгууларда	Чоң тыныгууларда эфирдин
-------------------	---------------------	--------------------------

	эфирдин узактыгы (мин.)	узактыгы (мин.)
от +10° С до +6° С	4 – 10	25 – 35
от +5° С до 0° С	3 – 7	20 – 30
от 0° С до -5° С	2 – 5	15 – 25
от -5° С до -10° С	1 – 3	10 – 15
ниже -10° С	1 – 1,5	5 – 10

Сырттагы абанын температурасы + 10 ° С жогору болгондо, желдеткичтер менен сабактарды өткөрүү максатка ылайыктуу.

Климаттык шарттарга жараша класстардагы, лабораториялардагы абанын температурасы:

- адаттагы айнектери менен 18-20° С жана 19-21° С - тилкелүү айнектери менен;
- актовый залда, ырдоо жана музыка сабагы - 18-20° С;
- секция сабактары үчүн спорт залда жана бөлмөлөрдө - 15-17 ° С;
- спорт залынын чечинүүчү бөлмөсүндө - 19-23 ° С;
- китепканада - 17-21° С.

Окуу бөлмөсүндөгү абанын температурасынын вертикалдык жана горизонталдык айырмасы 2-3 ° С ден ашпашы керек.

Дене тарбия сабагы жакшы газдалган бөлмөлөрдө өткөрүлүшү керек. Ал үчүн залда сабак учурунда тышкы абанын температурасы + 5 ° С жогору болуп, алсыз шамал болуп турганда, бир же эки терезени ачуу керек. Төмөнкү температурада жана аба ылдамдыгынын жогорулашында залдар желдетилет, окуучулар жокто тыныгуу учурунда өткөрүлөт.

Бөлмөдөгү абанын температурасы 15-14 ° С ге жеткенде, залдын желдетилишин токтотуу керек. Мектептерде салыштырмалуу нымдуулук 40-60% чегинде сакталышы керек.

Машиналарда жана механизмдерде иштөө көп сандагы жылуулук менен чаңдын чыгышы менен байланышкан мектептин мастерскойлорунда механикалык чыгуучу желдетүү жабдылган. Абанын алмашуу курсу бир балага саатына 20 м³ кем эмес болушу керек.

Машиналар жана механизмдер санитардык стандарттардын талаптарына жооп бериши жана тиешелүү шаймандарга ээ болушу керек.

Класстарды жабдуу өзгөчөлүктөрү

1. Орус тили кабинетине талаптар

Орус тили бөлмөсү төмөнкүлөрдү камтышы керек:

- бардык жарыяланган окуу куралдары (же алардын көпчүлүгү);
- колдонмолордун учурдагы окуу китептерине шайкеш келген акыркы нускалары;
- жарыяланган окуу куралдары үчүн колдонмолору бар брошюралар (таблицаалар, граммафон пластинкалары).

Китеп фонду:

- мектеп тибиндеги сөздүктөр;
- класстан тышкары окуу үчүн тил жөнүндө илимий-популярдуу китептер;
- орус тили боюнча дидактикалык материалдардын жыйнагы;
- тест топтомдору;
- таркатма материал;
- сүйлөөнү өнүктүрүү сабактары үчүн иллюстрациялардын жыйындысы;
- орус тилин окутуу методикасы боюнча ири эмгектер;
- колдонулуп жаткан окуу китептери боюнча методикалык көрсөтмөлөр;
- презентация үчүн көнүгүүлөрдүн, диктанттардын жана тексттердин жыйнагы;
- кабинеттин жабдуулары жана окуу куралдарын колдонуу боюнча сунуштар;

Окуу жабдууларын жайгаштыруу жана сактоо

китеп:

- белгилүү бир тартипте жайгаштырылган илимий жана методикалык адабияттар шкафта сакталат;
- китеп фондусунун аталышы келтирилген (аталыштары бар текчелер).

таркатуучу материал:

- тема боюнча бөлүштүрүлөт;

- ар бир топтом номерленет жана атайын шайманда сакталат (кутуча, папка ж.б.);
- бардык топтомдордун тизмеси бар.

таблицаалар жана перфо карталар (эстей турган сөздөр менен):

- таблицалар белгилүү бир ырааттуулукта жайгаштырылат жана номерленет;
- бардык таблицалардын тизмеси бар;

үн жардамчылары:

- аудиокассеталар жазуулары менен атайын кутучаларда сакталат (тик абалда);
- жазуулар конверттерге салынат (целлофан же калың кагаздан жасалган);
- аудио кассеталар ящиктерге салынат;
- үн жазуулары класс боюнча жана тема боюнча бөлүштүрүлөт, номерленет;
- бардык үн жазууларынын тизмеси менен коюлат.

экран сабактары:

- диафильмдер, видеолор атайын кутучаларда сакталат;
- аларда сакталган бардык кутучалар жана уячалар номерленген;
- диафильмдер, видеофильмдер белгилүү бир ырааттуулукта жайгаштырылат (класстарга бөлүнөт);
- диафильмдердин, видеолордун тизмеси бар.

Класс кабинетте эмеректер, аппаратуралар жана шаймандардын болушу:

- столдор, отургучтар;
- мугалимдердин столу - адистештирилген класстар үчүн (электр плеери, магнитофон, грамофон пластинкасы үчүн бөлмө бар) же ушул сыяктуу дизайн;
- кеңседе, жарыяланган окуу куралдарын толуктап, ушул класстын даярдык деңгээлин эске алуу менен дидактикалык материалдардын топтому (тексттик жана визуалдык) даярдалган;
- кеңседе басылып чыккан окуу куралдары менен китептердин экспозициясын жеңилдетүүчү шаймандар бар: витриналар жана китептер үчүн стенддер.

Экрандык-үн жардамчыларын пайдаланууну камсыз кылуучу аппаратуранын жана шаймандардын болушу:

- экран;
- магнитофон;
- электр ойноткуч(электропроигрыватель);
- телевизор;
- видеомангнитофон;
- окутуу программаларынын топтому менен компьютерлер

2. Математика кабинетине талаптар

Талапка ылайык, математика кабинети төмөнкүлөр менен жабдылышы керек:

- класстык доска;
- окуучулардын жумуш орундары үчүн ылайыкташтырылган эмеректер жана шаймандар;
- мугалимдин столу;
- ушул кеңседе иштеген класстардын программасына ылайык, өнөр жай тарабынан чыгарылган окуу жабдууларынын жыйындысы;
- билимин текшерүү жана окуучулардын өз алдынча иштерин уюштуруу боюнча тапшырмалары бар дидактикалык материалдардын жана карталардын жыйындысы;
- контролдоо иштерин жүргүзүү боюнча тапшырмалар;
- ТСО жана аларды пайдалануу үчүн шаймандардын топтому;
- тема боюнча китепкана жана ал үчүн библиографиялык файл;
- окуу куралдарынын жыйындысы;
- окуучулар тарабынан жүргүзүлгөн мыкты жазуу жүзүндөгү тесттердин жана экзамендердин жыйындысы;
- кеңседеги окуу жабдыктарынын жана ТСОнун инвентаризациясы;
- кеңседе иштөөдөгү коопсуздук эрежелери;
- окуу бөлмөсүн пайдалануу эрежелери;
- окуу жылына карата класстын иш планы (жана келечеги).